

Rekreace a ochrana přírody jako součást konceptu kvality života

František Murgaš, Eva Heřmanová

Poznání, že kvalita života není
funkcí materiálního bohatství,
se stalo jejím *raison d'être*
(Murgaš 2012)

Za jednu ze součástí kvality života je považována rekreace (Russel 1990, Baker a Palmer 2006). Výzkum vztahu rekreace a kvality života má počátky v 80. létech minulého století (Weiskopf 1982)

*Kvalitu života tak vztahujeme k souhrnu jedinců dané společnosti.[...] Kvalita a udržitelnost života jsou považovány některými autory (Beck, Giddens, Lash) za definiční kritéria [...] transformace od industriálně zaměřené transformace k post-industriální modernizaci. **Proto i my považujeme kvalitu a udržitelnost života za jakési cílové funkce vývoje společnosti“** (Potůček 2002).*

- Pacione (2003) nazývá poznání o tom, že kvalita života není prostou funkcí materiálního bohatství, „**paradoxem blahobytu**“.
- V ekonomii je vztah mezi rostoucím materiálem - ním blahobytem a nerostoucím (v některých případech dokonce klesajícím) subjektivním štěstím známý jako „**Easterlinův paradox**“

Kvalita života je konceptem nesmírně složitým, multidimenzionálním, komplexním a interdisciplinárním (Heřmanová 2012). Jedním z mála poznatků, o kterých panuje obecná shoda, je, že ji tvoří dvě dimenze: *osobní*, resp. subjektivní, psychologická a *prostorová*, resp. objektivní.

Zvyšování kvality života nebo ***růst kvality života***. Tyto pojmy jsou nelogické, popírají samotnou podstatu kvality života. Kvalitu života není možné zvyšovat, ani nemůže růst. Možno ji zlepšovat nebo zhoršovat zlepšováním nebo zhoršováním jejích indikátorů.

Rekreace a ochrana přírody se v kvalitě života projevují v její osobní i prostorové (objektivní) dimenzi (Keyes et al. 2012). Úřad švédské vlády (2004) konstatuje: *„Politika ochrany přírody je o kvalitě života a o přinesení ochrany přírody blízko k lidem.“*

Participace rekreace a ochrany přírody na kvalitě života může mít podobu jednotlivých indikátorů, nebo domén, tj. skupin indikátorů, a to na všech hierarchických úrovních, od globální makro-úrovně, hodnotící kvalitu života v jednotlivých zemích, přes mezo-úroveň prostorových jednotek státu až po mikro-úroveň sídel nebo jejich částí

Kvalita místa (Florida 2012) – metodolo – gický průsečík konceptu kvality života a rekreace a ochrany přírody. Místo s jeho kvalitou je prostorem života společenství, obce. Vlastnosti komunity a hrdost na ni mohou být silnými prediktory kvality života (Baker a Palmer 2006). „*Kvalita života je reflexí hodnot komunity*“ (Phillips a Budruk 2011, p. 4).

Rekreace a ochrana přírody je ve vztahu ke kvalitě života zkoumána z hlediska lidí, kteří ve zkoumané lokalitě žijí, tedy ne návštěvníků této lokality. Nevyřešené je ukotvení těchto fenoménů jako indikátorů pozitivních nebo negativních, případně indikátorů, které v průběhu času mohou být jedněmi i druhými.

Děkuji za pozornost